

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep, 0032 Oslo
v/Vibeke Hagelsteeng

Torsdag 16. januar 2025

Innspill til Clean Industrial Deal

Skogens rolle i omstillingen til et lavutslippssamfunn

Omstillingen til et lavutslippssamfunn er et sentralt og gjennomgående tema på mange områder. Norge har nedfelt i klimaloven et mål om å bli et lavutslippssamfunn innen 2050. NORSKOG mener at skogarealene og skogressursene vil spille en sentral rolle i denne omstillingen, og vi vil derfor knytte noen supplerende kommentarer til dette.

Parisavtalens balanse mål innebærer at gjenværende utslipp i et lavutslippssamfunn må balanseres ved opptak av CO₂, og da spesielt på skog- og landarealer. Siden vi allerede vet at vi ikke vil klare å kutte alle fossile utslipp, er det helt nødvendig at skog- og landarealenes opptak av CO₂ økes for at balanse målet skal kunne nås. Derfor mener NORSKOG at Norges mål under Parisavtalen må innrettes slik at de stimulerer så mye som mulig til økte opptak av CO₂ i skog, og at denne ekstrainsatsen må synliggjøres og telles med mot målet.

NORSKOG mener at dagens målsystem under Parisavtalen, med målhorisonter på 10 år som flyttes fem år av gangen, er uegnet for målstyring av klimatiltak i forvaltet skog. Den betydelige effekten som slike tiltak kan ha vil aldri bli synliggjort ved så korte målhorisonter. Korte målhorisonter er ikke forenlige med skogens naturlige dynamikk, og vil trolig gi både uønskede og til dels kontraproduktive resultater.

Norge har et betydelig potensial i å øke opptaket av CO₂ i forvaltet skog gjennom målrettede addisjonelle tiltak. Klimakur 2030 identifiserte en rekke slike tiltak, der både opptakspotensial, kostnader og andre virkninger av tiltakene ble grundig beskrevet. Også i den forrige klimameldingen (Meld. St. 13 (2020-2221) ble en del av disse tiltakene pekt ut som særlig aktuelle. Tiltakene som var omtalt i meldingen hadde et samlet opptakspotensial på ca. 6,5-8 millioner tonn CO₂ årlig mot 2100. Dette er et vesentlig bidrag, tydeliggjort når en f.eks. sammenligner med dagens samlede utslipp fra veitrafikk, som var på 8 millioner tonn CO₂ i 2023. NORSKOG mener at Norge, som et relativt sett stort skogland, har et særlig ansvar for å bidra til Parisavtalens balanse mål ved å målrettet øke opptak i skog og landarealer.

I vår høringsuttalelse vedrørende oppdaterte klimamål for Norge under Parisavtalen, har NORSKOG derfor nylig foreslått at det bør meldes inn til FN et separat, tallfestet tilleggsmål for

økte opptak i skog, og økt innlagring i langlevde treprodukter med horisont 2100. I tillegg bør det settes et separat mål for addisjonelle utslippsreduksjoner i sektoren.

Samtidig som at skogarealene må spille en sentral rolle i å oppnå balanse mellom utslipp og opptak av klimagasser, vil skogen også bli svært viktig som kilde til råstoff når fossile ressurser skal erstattes av fornybare. NORSKOG mener det hadde vært naturlig at naturressurser hadde hatt en egen omtale av det betydelige potensialet som ligger i å erstatte fossile ressurser med trevirke og annen fornybar biomasse, og som understreket dette som spesielt viktige råstoffkilder i et lavutslippsamfunn. Det minnes i den sammenheng om at bærekraftig forbruk fortsatt er et grunnleggende prinsipp i globalt miljøvern.

Selv om tilgangen på tømmer og andre bioressurser selvsagt ikke er ubegrenset, mener NORSKOG det er et vesentlig skille mellom knappe ressurser som ikke er fornybare (metaller og mineraler) og fornybare biologiske ressurser. Skog som høstes vil vokse opp på ny og gi tilgang på nytt tømmer i et evighetsperspektiv. NORSKOG mener derfor at fornybaraspektet ved disse ressursene og de store mulighetene som ligger i substitusjon av fossile produkter bør fremheves. Det er overraskende at en regjering som har løftet fram skog- og trenæringen som et særskilt satsingsområde i sitt grønne industriløft ikke har en tydeligere fokus på disse mulighetene.

Skogarealenes rolle for å øke opptakene av CO₂ og skogressursenes rolle i å erstatte ikke-fornybare ressurser må ses i sammenheng. Begge disse viktige rollene peker i retning av en aktiv bruk av skogen.

Mange er bekymret for at det ikke skal være balanse mellom verdien av naturressursene som innsatsfaktor i produksjon, opp mot verdien av intakt natur.

NORSKOG er enig i denne betraktningen, men når det gjelder skog mener vi at disse avveiningene blir godt ivaretatt gjennom løpende miljøkrav og ordningen med frivillig vern av skog. Gjennom denne ordningen tilbyr grunneier frivillig aktuelle arealer for vern, som deretter prioriteres og velges ut av myndighetene utfra arealets verneverdier og behovet for vern av ulike typer skog. Grunneier mottar så full erstatning for privateid skog som vernes som intakt natur til glede for fellesskapet. Da målet om 10% frivillig vern er nådd vi dette dekke om lag 12 000 kvadratkilometer intakt skognatur, eller et areal som er dobbelt så stort som Akershus fylke.

I tillegg til, og kanskje viktigere enn å balansere verdien opp mot «intakt natur» er det imidlertid å sikre at bruken av skogressursene på det resterende arealet, der skogressursenes rolle som innsatsfaktor i produksjon er det primære, skjer på en bærekraftig måte, der både miljømessig, økonomisk og sosial bærekraft ivaretas. På dette området er det gjort store framskritt de siste tiårene, der skogbrukets sertifiseringsordninger har spilt en sentral rolle.

Omtalen av skog i Naturmeldingen viser en solid framgang for den økologiske tilstanden i økonomisk drivbar skog siden nittitallet. Norge skiller seg fra de fleste andre land når det gjelder fordeling av ulike naturtyper. Vi har under fire prosent dyrket mark og en motsvarende høy andel av skog. Norsk selvforsyningsgrad er lav, men til tross for dette problematiserer internasjonale miljøkrefter at et begrenset skogareal i Norge omdefineres til arealer for

matproduksjon. Vi anerkjenner utfordringene ved at knappe eller spesielt artsrike skogarealer i enkelte land ødelegges permanent ved å opparbeides til beiteområder, men understreker at tiltak for å løse denne problemstillingen ikke passer inn i norsk virkelighet.

Med hilsen,

Benthe E. Løvenskiold,

Næringspolitisk sjef, NORSKOG

Mobil: +47 918 78 054/Epost: benthe.lovenskiold@norskog.no

